

Riktlinjer

för handläggning av försörjningsstöd och bistånd i annan form

---

*Socialnämndens vision "Kvalité i varje möte" och socialförvaltningens värdegrund
"I varje möte har vi ett professionellt förhållningssätt med: Helhet, Ärlighet, Respekt, Engagemang,
Tolerans", skall prägla all handläggning.*

Handläggning av ansökan om ekonomiskt bistånd - försörjningsstöd

Förutsättningar för rätten till bistånd

Den enskilde har i första hand själv ansvar för sin situation och skall efter sin förmåga själv bidra till sin försörjning och livsföring i övrigt. Den enskilde förutsätts planera och prioritera sin ekonomi så att biståndsbehov *inte* uppkommer. Detta gäller såväl vid byte av anställning som vid studier.

När behovet helt eller delvis kan tillgodoses på annat sätt, till exempel genom egna tillgångar eller försörjning av annan person, avslås eller begränsas rätten till bistånd.

Underlåtenhet att efter förmåga bidra till sin försörjning kan också medföra begränsningar i rätten till bistånd.

Vid varje ansökan om försörjningsstöd skall individuell bedömning göras om rätten till bistånd föreligger.

Ansökan

Ansökan görs skriftligt och en ansökan om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL, försörjningsstöd, skall *alltid* prövas. Vid en ansökan om försörjningsstöd tar den enskilde personligen kontakt via telefon eller besök med handläggare på socialförvaltningen. Vid kontakten ges information om försörjningsstöd samt ansökningshandlingar utlämnas/skickas till personen. Utifrån personens situation bedöms vilka handlingar som skall lämnas tillsammans med ansökan.

Vid fortsatt behov av försörjningsstöd skall ansökan lämnas skriftligt varje månad tillsammans med de handlingar som behövs för handläggning av ärendet.

Ansökan om försörjningsstöd *till speciella ändamål* utöver norm görs muntligt eller skriftligt.

Beslut

Beslut om beviljat försörjningsstöd bör meddelas skriftligt.

Avslagsbeslut skall meddelas skriftligt med såväl motivering som besvärshänvisning.

Tillfälligt hjälpbehov

Vistelsekommunen är skyldig att handlägga ärenden där ett tillfälligt hjälpbehov har uppkommit. Då person saknar egen bostad och direkt anknytning till vistelsekommunen kan en ringa biståndsinsats bli aktuell.

Bistånd till livsmedel och biljett tillbaka till hemkommunen är i de flesta fall ett lämpligt bistånd. För den som vistas på till exempel sjukhus, vårdboende eller kriminalvårdsanstalt uppkommer i normalfallet inte behov av ekonomiskt bistånd till uppehälle. Skulle det emellertid under en sådan vistelse uppstå behov av ekonomisk art, har bosättningskommunen i normalfallet ansvaret för att behovet tillgodoses (2a kap 5 § SoL).

Ett undantag från principen om vistelsekommunens ansvar är då någon är placerad i kommunen av socialnämnden i en annan kommun. I sådana fall har placeringskommunen ansvar för såväl vårdkostnader som övrigt bistånd även om detta inte är förknippat med vården, förutom vid akuta situationer (2a kap. 2 § SoL)

Behov som kan uppstå vid utskrivning/frigivning skall tillgodoses genom bosättningskommunen.

Biståndets utformning

Bistånd jml 4 kap.1 §, första stycket, kan beviljas i form av försörjningsstöd, annat bistånd och bistånd i andra former.

Försörjningsstödet delas upp i en för hela riket schabloniserad del - riksnorm - samt en faktisk del som avser ersättning för ett antal andra behovsposter.

Riksnormen omfattar kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, hälsa och hygien, förbrukningsartiklar, dagstidning, telefon och TV-licens

Faktisk del motsvarande skälig kostnad skall utgå till boendekostnad, arbetsresor, hushållsel, avgift till hyresgästföreningen, hemförsäkring, sjukvård, akut tandvård, glasögon, avgift till fackförening och arbetslöshetskassa (4 kap. 3 § SoL).

Bistånd i andra former kan utgå utöver försörjningsstödet för att den enskilde skall vara tillförsäkrad en skälig levnadsnivå. Detta skall ses som ett komplement till försörjningsstödet (4 kap. 1 § SoL).

Skälighetsprövning beträffande dessa kostnader skall alltid göras där utgångspunkten skall vara vad en låginkomsttagare normalt har möjlighet att kosta på sig jämfört med vad den sökande har för faktiska kostnader.

Förutsättningar för ekonomiskt bistånd till olika grupper

Arbetslösa

Arbetslösa skall i första hand söka sin försörjning genom ersättning från arbetslöshetsförsäkringar.

I de fall den sökande saknar rätt till dessa ersättningar eller om ersättningen inte räcker till försörjningen kan den sökande ha rätt till försörjningsstöd.

Den som kan arbeta är skyldig att

- söka samtliga lämpliga arbeten inom pendlingsavstånd
- acceptera erbjudet arbete
- delta i planering tillsammans med arbetsförmedlingen, försäkringskassan och socialförvaltningen.
- delta i den verksamhet som anordnas för arbetslösa inom ramen för arbetsmarknadspolitiken, tex. arbetsmarknadsutbildning, arbetsrehabiliterande åtgärder
- delta i sysselsättningsåtgärd anordnad av socialförvaltningen i syfte att ge en ökad kompetens för att förbättra möjligheterna att få arbete eller utbildning
- delta i svenskundervisning och andra delar av särskilda introduktionsprogram som syftar till att förbereda och underlätta invandrarens inträde på arbetsmarknaden

Varje beslut förutsätter en individuell bedömning, som skall utgå från den enskildes egna förutsättningar att klara ett visst arbete/sysselsättning.

För att betraktas som *aktivt arbetsökande* skall den enskilde

- vara anmäld på arbetsförmedlingen samt delta i deras åtgärder och i övrigt utnyttja deras resurser
- söka alla lämpliga arbeten och som ligger inom rimligt pendelavstånd
- i samband med ansökan om bistånd lämna in en arbetsökarlista över sökta arbeten
- måste den sökande tacka ja till erbjudet arbete, arbetsmarknadspolitisk åtgärd, SFI-utbildning eller anvisad sysselsättning

Ledighet från anvisad sysselsättning

Föräldrar som har en sysselsättning genom att de är aktuella för försörjningsstöd har möjlighet att få två veckors ledighet under sommaren tillsammans med sitt/sina barn, under förutsättning att barnet har barnomsorg eller fritidsplats. Ledigheten är till för att barnet ska få ett avbrott i sin vardag och föräldrar och barn tid tillsammans.

Personer som varit aktuella för löpande försörjningsstöd sedan föregående års sommarmånader, juni-augusti, ges möjlighet att få två veckors ledighet under sommarmånaderna juni-augusti.

Övriga ansökningar om ledighet prövas utifrån den enskildes behov.

Barn

Barn är aldrig försörjningsskyldiga för sina föräldrar däremot kan barnets tillgångar beaktas när det gäller barnets uppehälle eller en ansökan om ekonomiskt bistånd som gäller barnet. Det är dock viktigt att det görs en individuell bedömning.

I de fall där barnets tillgångar är satta under så kallad överförmyndarspärri kan dessa tas i anspråk för att tillgodose barnets behov. Tillgångar som inte kan disponeras bör inte tas med vid bedömningen.

Egen företagare

Ekonomiskt bistånd skall inte utgå till att finansiera affärsverksamhet eller till att reglera skulder som uppkommit i sådan verksamhet. Egen företagare kan i undantagsfall beviljas försörjningsstöd under högst en månad efter individuell bedömning.

I vissa undantagsfall kan det vara angeläget för den enskildes rehabilitering att få möjlighet att driva sin rörelse trots att den inte lönar sig. I första hand bör arbetsförmedlingen vara den som lämnar stöd, t ex näringsbidrag.

Funktionshindrade

I vissa fall kan funktionshindrade få ekonomiskt bistånd till driftskostnader av handikappfordon under förutsättning att detta används för att ta sig till och från arbetet alternativt lämna och hämta barn hos dagmamma eller på förskola (4 kap. 3 § SoL). Utredning måste dock visa att körning med det egna fordonet är enda alternativet framför t ex färdtjänst. Handikappanpassning av bostad sker genom kommunens fastighetsavdelning efter bedömning av arbetsterapeut.

Intagna på kriminalvårdsanstalt

Den intagne är inte berättigad till försörjningsstöd under tiden på anstalt. Understiger strafftiden tre månader kan det föreligga rätt till försörjningsstöd till boendekostnad. Vid längre anstaltsvistelse uppmanas den sökande att hyra ut lägenheten i andra hand eller säga upp densamma. Bistånd i samband med frigivningen skall prövas av folkbokföringskommun/hemkommun (16 kap. 2 § SoL).

Makar/sammanboende

Makar har en ömsesidig försörjningsskyldighet gentemot varandra, oberoende vilken samlevnadsform de valt. Den inbördes försörjningsskyldigheten går före rätten till försörjningsstöd. I detta hänseende jämställs sammanboende med makar.

För att vara berättigade till försörjningsstöd måste båda uppfylla förutsättningarna för ekonomiskt bistånd (se dom KamR mål dnr 4105-2008). Se även vad som gäller vid studerande.

Missbrukare

Missbrukare av alkohol eller andra beroendeframkallande medel har rätt till försörjningsstöd enligt samma regler som andra personer. I vissa fall kan formerna för utbetalning med kortare betalningsperioder prövas med hänsyn till den enskildes behov av stöd- och vårdinsatser. Detta överenskommes i arbetsplan utformad tillsammans med socialsekreterare.

Brukaren måste följa uppgjord handlingsplan där syftet är en framtida självförsörjning och för att framöver kunna stå till arbetsmarknadens förfogande.

Missbruk i sig utgör inget skäl för avslag på ansökan om försörjningsstöd, men att inte följa uppgjord handlingsplan kan utgöra grund för avslag på ansökan om bistånd då vederbörande inte gör vad som på henne/honom ankommer för att bidra till sin försörjning.

Pensionärer

Om pensionärens inkomst efter skatt understiger gällande nivå för försörjningsstöd kan kompletterande ekonomiskt bistånd beviljas.

Invandrare eller utländsk medborgare, som på grund av ålder ej kan försörja sig, men ännu inte kvalificerat sig för svensk pension och vars behov inte kan tillgodoses på annat sätt, har rätt till försörjningsstöd.

Senast nämnda grupp kan efter fem års vistelse i Sverige ansöka om svenskt medborgarskap och efter tio år i Sverige erhålla svensk pension enligt samma regler som svenska pensionärer.

Person i arbetskonflikt

Personer indragna i arbetskonflikt kan ha rätt till försörjningsstöd om konfliktersättning inte utgår eller understiger gällande norm. Biståndet kan vara förenat med återbetalningsskyldighet på eventuell retroaktiv lön, A-kassa eller annan ersättning.

Sjukskrivna

Nedsatt eller bristande arbetsförmåga skall *alltid* kunna styrkas med läkarintyg. Vid sjukpenning understigande nivån för försörjningsstöd kan ekonomiskt bistånd beviljas. Om läkarintyg inte inlämnas efter anmodan, kan avslag göras på familjens totala försörjningsstöd med hänsyn till makars/sammanboendes ömsesidiga försörjningsansvar.

Studerande

Vuxenstuderande skall ansöka om andra ersättningar exempelvis studiemedel, från CSN. Genom studiemedel anses studerande vara självförsörjande under terminerna.

Studerande som uppbär studiemedel under vår- och höstterminen och förvärvsarbetar under terminsuppehållet skall, för att klara sin försörjning fram till terminsstart, i första hand försöka begära förskott på lön hos arbetsgivaren. Försörjningsstöd kan beviljas mot återkrav som förskott på förmån.

Försörjningsstöd utgår som regel inte till studerande utom i följande fall:

- studerande som erhåller utbildning som arbetsmarknadspolitisk åtgärd
- en av make/sammanboende studerar

- vid terminsuppehåll då studiemedel inte utgår, den sökande betraktas då som aktivt arbetssökande och skall påbörja arbetssökandet i god tid

Ungdomar

Föräldrars försörjningsskyldighet upphör när ungdomen fyller 18 år. Går den unge i skolan vid denna tidpunkt eller återupptar skolgången före fyllda 19 år är föräldrarna försörjningsskyldiga så länge studierna pågår dock längst till och med ungdomen fyller 21 år. Till skolgång räknas grundskola, gymnasieskola och annan jämförbar utbildning. Även om den unge har flyttat hemifrån har föräldrarna ett försörjningsansvar under studietiden (FB 7 kap 1 §).

För ungdom boende i föräldrahemmet beviljas ingen boendekostnad utom i de fall ungdomen tidigare betalt hyra, då skäligen hyra kan godtas med max 1500 kr/månad. Ungdom bör vänta med att flytta till egen bostad tills han/hon har ekonomiska möjligheter till detta.

Enligt rättsfall ska ungdomar under 25 år inte beviljas hyreskostnad för eget boende.

Skall ungdom som föräldrarna är underhållsskyldiga för flytta till ett eget boende och är beroende av försörjningsstöd, skall detta föregås av en social utredning som görs av Enheten för barn, unga och familjer.

Arbetslös ungdom skall vara inskriven på arbetsförmedlingen och aktivt söka arbete.

Av ungdomar under 25 år får socialnämnden begära att den som uppbär försörjningsstöd under viss tid skall delta i av nämnden anvisad sysselsättning enligt 4 kap. 4 § SoL. Avböjer den unge att delta i sysselsättningen får fortsatt försörjningsstöd vägras eller nedsättas 4 kap. 5 § SoL.

Ungdomar som har sommaruppehåll och ska fortsätta studera på gymnasienivå till hösten har rätt att behålla 10 000 kronor av sin eventuella inkomst under sommaren. Inkomster över 10 000 kronor skall användas till ungdomens uppehälle.

Utländska medborgare, invandrare, flyktingar

Utländska medborgare med uppehållstillstånd som är bosatta i landet beviljas försörjningsstöd på samma grunder som svenska medborgare.

Utländska medborgare, som söker uppehållstillstånd i Sverige och som inte har anknytning i kommunen hänvisas till Migrationsverket. Ansvaret omfattar både de som bor på förläggning och de som ordnat eget boende i kommunen.

Den 1 januari 1994 trädde EES-avtalet i kraft vilket innebär att för EU-medborgare gäller fri rörlighet som innebär möjlighet att flytta till ett annat land inom EU om man har sin egen och familjemedlemmarnas försörjning ordnad. Det innebär inte rätten att flytta till ett annat land och där leva på någon social förmån.

En EU-medborgare som är arbetstagare, egen företagare, tillhandahållare eller mottagare av tjänster, studerande eller har tillräckliga medel för sin försörjning har uppehållsrätt i Sverige. Med uppehållsrätt menas att en EU-medborgare och hans/hennes familjemedlemmar får vistas i Sverige mer än tre månader utan uppehållstillstånd. En person som har uppehållsrätt ska registrera sig hos Migrationsverket senast tre månader efter inresan.

Vistelsebegreppet och socialtjänstlagens regler om kommunens yttersta ansvar och den enskildes rätt till bistånd får prövas i varje enskilt fall.

Utländska medborgare som befinner sig tillfälligt i landet har rätt till bistånd i en nödsituation. I första hand ska dock hemlandets konsulat eller ambassad kontaktas. Endast om den sökandes behov inte kan tillgodoses på annat sätt, t ex genom en anhörig, kan bistånd beviljas. Som regel beviljas i sådant fall endast resa till närmaste konsulat eller ambassad samt nödvändiga utgifter under resan. Innan bistånd beviljas skall närmaste polismyndighet kontaktas. Polisen har också möjlighet att bekosta hemresan. Det krävs i regel att sökande vistas i Sverige för att få rätt till bistånd enligt socialtjänstlagen. Utländsk medborgare som har försörjningsstöd i Sverige och har underhållsskyldighet för familjemedlemmar i annat land är *inte* berättigad till bistånd till deras försörjning.

Värnpliktiga

Under den tid en person gör sin värnplikt beviljas *inte* försörjningsstöd. Bidrag till uppehälle samt familjebidrag utgår via försvarsmakten. Om en värnpliktig är sammanboende eller gift kan den andre parten ha rätt till kompletterande försörjningsstöd.

Utryckningsbidraget efter värnpliktens slut betraktas vid beräkningen som inkomst.

Utbetalningsform

Klippans kommun har vid utbetalning av ekonomiskt bistånd följande utbetalningsformer

- SuS (Sparbankernas utbetalningssystem)
- Presentkort används vid utbetalning av beviljade matpengar
- Rekvisition används vid akut tandvård, medicininköp, kostnad för resor, läkarbesök eller vid utlämning från Enheten för arbete och sysselsättning
- Kontantutbetalning (check) används endast då fel uppstått hos den utbetalande myndigheten. Checkutbetalningen används ytterst restriktivt
- **Matpaket via Enheten för arbete och sysselsättning**

Beräkning av försörjningsstöd enligt riksnorm

Biståndets utformning

Det ekonomiska stödet till försörjning, försörjningsstödet, delas upp i en för hela riket gällande riksnorm samt i en faktisk del som avser rätt till ersättning för skälig kostnad för ett antal andra behovsposter.

Kommunen har möjlighet att ge ekonomiskt bistånd även i andra fall/former enligt 4 kap. 1 § SoL än vad som omfattas av försörjningsstödet. Biståndet enligt nedanstående beviljas endast till den del som inte täcks av egna inkomster.

Utgiftsposter som berättigar till försörjningsstöd enligt riksnorm

- livsmedel
- kläder och skor
- lek och fritid
- hälsa och hygien
- förbrukningsvaror samt dagstidning
- telefon och TV-licens

Utgiftsposter som kan berättiga till försörjningsstöd enligt den faktiska delen

- boende
- arbetsresor
- avgifter för fackförening och A-kassa
- läkarvård och akut tandvård
- receptbelagda läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet samt preventivmedel
- förebyggande vård t ex mammografi, cellprov och vaccination
- sjukresor
- glasögon
- hemförsäkring
- hushållsel
- avgift till hyresgästförening
- skolmåltidsavgift

Utgiftsposter som kan berättiga till ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt

- flyttning
- hemutrustning
- TV
- mer omfattande tandvård
- barnomsorg
- umgänge
- spädbarnsutrustning
- begravning
- familjerådgivning
- hyresskuld och el-skuld

Nettoinkomster som reducerar försörjningsstöd enligt riksnorm är bland annat

- arbetsinkomst efter skatt, observera att övriga på lönespecifikationen uppgivna avdrag såsom lunch, införsel, tjänstledighet räknas som inkomst
- sjuk- och föräldrapenning
- pension, sjukersättning och aktivitetsersättning
- livränta
- arbetslöshetskassa (A-kassa) eller Alfa-kassa
- aktivitetsstöd
- extra studiebidrag i de fall den unge har eget boende
- inackorderingsbidrag
- underhållsbidrag, underhållsstöd
- barnbidrag, flerbarnstillägg, studiebidrag
- vårdbidrag minus omkostnadsdelen
- handikappersättning minus omkostnadsdelen
- bostadsbidrag och bostadstillägg
- ränteinkomst
- överskjutande skatt, dock ej när kronofogden utmäter
- arvode för t ex kontaktmannaskap, familjehemsersättning, övervakning m m

- beträffande kontaktmannaskap och övervakning frånräknas omkostnadsdelen vid inkomst i samband med normberäkningen, då familjehemsföräldrar söker försörjningsstöd räknas de placerade barnen som ingående i hushållet och erhåller full norm varför omkostnadsdelen i detta hänseende måste räknas som inkomst.
- introduktionsersättning
- arbetsinkomster för hemmavarande ungdomar
- utdömt skadestånd som ej är specificerat

Den som har kontanter, bankmedel, aktier, obligationer eller andra lätt realiserbara tillgångar skall använda dessa innan rätt till försörjningsstöd föreligger. Vid den ekonomiska prövningen skall hänsyn tagas till om andra realiserbara tillgångar finns.

Skäligt rådrum för att avyttra realiserbar tillgång skall ges beroende på tillgångens art.

Beräkning av försörjningsstöd – faktisk del

Boende

Utgångspunkten vid bedömning av vad som är skälig boendekostnad skall vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig.

Vid beräkning av boendekostnad

Ingår

- driftskostnader, vid kallhyra räknas 40 % som hushållsel vilket är en godtagbar kostnad, resterande 60 % är uppvärmning och kommer att räknas in i boendekostnaden.

Ingår inte

- amortering av boendelån vilket betraktas som sparande, den sökande bör uppmanas att förhandla med banken om amorteringsbefrielse.

Norm för högsta godtagbara hyreskostnad

Antal personer i boendet	Hyreskostnad
1	3 600
1-2 vuxna	4 400
1-2 vuxna + 1 barn	5 300
1-2 vuxna + 2 barn	5 900
1-2 vuxna + 3 barn	6 600
1-2 vuxna + 4 barn	7 300
1-2 vuxna + 5 barn eller fler	8 000

Avslag gällande hyra under pågående biståndsperiod

Om sökande ej är berättigad till ekonomiskt bistånd, skall bistånd till hyra utgå första månaden för att lämna möjlighet för den enskilde att göra upp en ny hållbar planering samt för att Socialförvaltningen ej skall medverka till att den enskilde får hyresskulder eller blir bostadslös. Efter första månaden görs individuell bedömning utifrån den enskildes nya planering.

Byte av bostad

Vid behov av försörjningsstöd mer än tre månader skall den sökande byta till billigare boende om boendekostnaden överstiger normen för godtagbar boendekostnad. Detta gäller även boende i egen villa eller bostadsrätt.

Byte av bostad kan krävas under förutsättning att det finns faktiska möjligheter för familjen att erhålla annan bostad med rimlig kostnad samt att det inte leder till att oskäliga sociala konsekvenser uppstår. Det är den enskildes ansvar att ordna annat boende. Den sökande har skälig tid, 4 månader, till att byta eller avyttra bostaden.

När utredningen visar att den sökande bör flytta till billigare boende och inte detta sker kan försörjningsstödet till hyreskostnaden fastställas till högsta godtagbara hyreskostnad.

Den som är beviljad försörjningsstöd och har behov av annan bostad och detta är förenat med ökade kostnader skall byte göras i samråd med socialförvaltningen. Saknas skäl för bytet utgår inte högre ersättning för ökad boendekostnad.

Dubbla hyror

Försörjningsstöd till dubbla hyror kan utgå om

- orsaken är ovanstående krav på byte av bostad
- särskilda skäl föreligger, t ex arbete på annan ort, medicinska skäl och liknande.

Socialt boende/andrahandskontrakt

Socialt boende/andrahandskontrakt kan erhållas i de fall den enskilde ej kan erhålla en bostad på egen hand. Skäl till detta kan vara skulder, försörjningsstöd etc. Den enskilde ska ha uttömt alla möjligheter till eget kontrakt.

Behovet av socialt boende utreds och beslutas av socialsekreterare inom Avdelningen för mottagning.

Andrahandskontrakt

För den som inte har möjlighet att hyra bostad i eget namn kan socialförvaltningen erbjuda andrahandskontrakt efter utredning av behov och under förutsättning att den sökande blir godkänd som hyresgäst. Socialförvaltningen tecknar hyresavtal.

För att vara berättigad till ett andrahandskontrakt skall den sökande ha uttömt möjligheterna att teckna ett eget hyresavtal. Den som hyr i andra hand av socialförvaltningen skall ha tecknat hemförsäkring i eget namn.

Hemförsäkring

Försörjningsstöd kan utgå till kostnad för hemförsäkring. Den som erhåller försörjningsstöd uppmanas att teckna hemförsäkring med månadsfaktura.

Sökande med socialt boende/andrahandskontrakt genom socialförvaltningen skall uppmanas att teckna hemförsäkring.

Arbetsresor

Försörjningsstöd kan utgå till kostnad för resor till och från arbetet, i första hand genom kollektivtrafik. Om kollektivtrafiken *inte* kan utnyttjas kan ersättning utgå till arbetsresor med bil i enlighet med skatteverkets riktlinjer med 18,50 kronor per mil. I ersättningen ingår kostnader för bensin, bilskatt, bilförsäkring samt normalt slitage.

Sjukvård

Kostnader för läkarvård, medicin och sjukgymnastik, som ingår i högkostnadskort, ersätts med faktiskt belopp. Förebyggande sjukvård såsom mammografi, cellprov, vaccination kan beviljas efter individuell prövning. Kostnaden skall styrkas med kvitto.

Sjukresa är resa mellan folkbokföringsadressen och vård och behandlingsinrättningen.

Ersättning beviljas för denna med billigaste färdstättet med tanke på hälsotillstånd.

För att få ersättning skall kvitto lämnas in med ansökan. Vid längre sjukresor skall även styrkas att reseersättning sökts, se www.skane.se/sjukresor.

Sjukvårdsresa i egen bil eller taxi ersätts av Region Skånes om resan överstiger 73 kilometer enkel resa. Intyg behövs från läkare att det är nödvändigt med egen bil.

Saknas allmänna kommunikationsmedel beviljas ersättning för sjukresa med egen bil.

För sjukresa med taxifordon skall sjukreseintyg från behandlande läkare lämnas.

Kostnaden är mellan 26 och 124 kronor beroende på resans längd.

Högkostnadsskyddet för alla typer av sjukresor är 1 980 kronor. Perioden räknas från första resdagen under en tolv månadersperiod. Barn under 18 år i samma familj har gemensamt högkostnadsskydd.

Försörjningsstöd till fickpengar kan utgå vid institutionsvård under förutsättning att den som vårdas inte har egen inkomst, t ex sjukpenning/sjukersättning/aktivitetsersättning eller pension. Fickpenningen skall täcka den enskildes personliga utgifter såsom fritidskostnader, hygien och kläder, enligt riksnorm.

Läkemedel

Ekonomiskt bistånd beviljas för receptbelagda läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet. Läkemedel som inte ingår i högkostnadsskyddet kan beviljas efter individuell prövning och/eller intyg från läkare som styrker behovet.

Tandvård

Ersättning för kostnader vid akut tandvård ingår vid behov i försörjningsstödet.

Med akut tandvård avses behandling som måste utföras omedelbart för vars syfte är att lindra smärta.

Den sökande bör i första hand själv betala för den akuta behandlingen, kontant eller mot faktura.

Försörjningsstöd kan i efterhand utgå för kostnaden under förutsättning att behandlande tandläkare genom intyg eller på fakturan bekräftar att behandlingen avser akut tandvård.

Sökande har möjlighet att beviljas mer omfattande tandvård om försörjningsstödsbehovet bedöms bli långvarigt.

Glasögon

Bistånd till glasögon beviljas i de fall behovet styrks av optiker/ögonläkare. Beviljande av glasögon skall föregås av ett kostnadsförslag. Kostnaden för synundersökningen beviljas efter godkännande av socialsekreterare oavsett om glasögon godkänns.

Föreligger behov av specialglas, färgning eller annat skall det framgå av ordinationen eller intyg från legitimerad optiker.

Försörjningsstöd utgår ej till kontaktlinser om inte läkare eller legitimerad optiker ordinerar kontaktlinser.

Fackförenings- och A-kasseavgift

Försörjningsstöd utgår till fackförenings- och A-kasseavgift med faktisk kostnad. I de fall det är möjligt att få helt eller delvis reducerad avgift skall i första hand sådan sökas. Den enskilde skall uppmanas att vara ansluten till A-kassa.

Studerande

För studerande som är gifta eller sammanboende kan försörjningsstöd beviljas under förutsättning att den ena parten är försörjningsstödsberättigad.

För studerande som uppbär studiemedel under höst- och vårterminen, kan försörjningsstöd *inte* beviljas under pågående termin. För den som studerar på Komvux eller liknande utgår *inte* studiemedel under juluppehållet.

Bistånd i andra fall/former än försörjningsstöd

Barnomsorgsavgift

Bistånd kan beviljas till kommunal eller alternativ barnomsorg enligt den kommunala barnomsorgstaxan.

Umgängeskostnader

Bistånd kan beviljas för kostnad vid umgänge med barn enligt gängse umgänesregler. Normalt umgänge anses vara vartannat veckoslut samt varannan storhelg och tre till fyra veckors sammanhängande vistelse under sommaren.

Barns resa till umgängesförälder skall ske med billigaste färdstätt. Umgängesresa med bil godkänns endast om allmänna kommunikationer ej finns att tillgå och ersätts för närvarande med 18,50 kronor per mil. Ersättning utgår i efterhand mot uppvisande av umgängesintyg.

Kostnader för umgänge innefattar riksnormens poster för livsmedel, fritid/lek och hygien för respektive ålder.

Flyttkostnader

Bistånd kan beviljas till flyttkostnader under förutsättning att flyttningen är planerad tillsammans med socialförvaltningen. Vid flyttning till annan kommun kan Klippans kommun bevilja kostnader för första månadens hyra och uppehälle i inflyttningskommunen.

Flyttningen skall ske om så möjligt via Enheten för arbete och sysselsättning, i annat fall på billigast möjliga sätt, vilket i regel innebär hyra av släp eller mindre lastbil samt milkostnad, 18,50 kronor per mil. Innan bistånd beviljas skall kontroll göras med Arbetsförmedling eller eventuellt blivande arbetsgivare om de kan bistå till flyttkostnader.

Flyktingar med permanent uppehållstillstånd kan söka bistånd till hemresa via Migrationsverket.

Komplettering av eller nyanskaffning av hemutrustning

Bistånd till hemutrustning skall förbehållas sökande som:

- helt eller delvis saknar hemutrustning t ex efter separation, utskrivning/frigivning från institution eller vid byte av vårdnadshavare för barn

- under den närmaste framtiden inte kommer att få möjlighet till egna inkomster, som kan räcka till hemutrustning.

Flyktingar och invandrare skall söka hemutrustningslån hos CSN och beviljas inte bistånd till nyanskaffning av hemutrustning.

Ungdomar som flyttar till det första boendet skall inte beviljas bistånd till hemutrustning.

Undantag kan gälla för:

- ungdomar som varit omhändertagna för vård och behandling och inte erhållit någon hemutrustning i familjehemmet
- ungdomar som av starka sociala skäl flyttar till eget boende och som inte kan få ekonomiskt stöd från föräldrarna

Hemutrustning erhålles i första hand via Enheten för arbete och sysselsättning.

TV och dator

Behovet av TV/dator ska bedömas individuellt. TV/dator kan vid långvarigt biståndsberoende beviljas till barnfamiljer eller i andra fall där särskilt behov kan anses föreligga. Behovet bör kunna tillgodoses genom inköp av begagnad TV/dator eller via Enheten för arbete och sysselsättning.

Spädbarnsutrustning

Spädbarnsutrustning kan i vissa fall beviljas till första barnet. Till efterföljande syskon beviljas som regel inte spädbarnsutrustning då syskonet förväntas arva utrustning av sitt äldre syskon.

Flyktingar och invandrare som inte bott i Sverige längre än två år kan söka utvidgat utrustningslån till spädbarnsutrustning från CSN.

Liggvagn	1000 kr	
Sittvagn	500 kr	
Kläder sommartid	500 kr	
Kläder vintertid	700 kr	<i>Inkl. för overall och tossor med 200 kr</i>
Skötdyna	70 kr	
Startpaket	380 kr	Påslakan, örngott, underlakan, täcke, kudde, spjälkskydd samt underlägg ingår
Spjälksäng	500 kr	Inkl madrass
Åkpåse	400 kr	Gäller vintertid
Summa:	Upp till 4 050 kr	

Hygienartiklar, nappflaska etc. beräknas ingå i försörjningsstöd enligt normen som utgår från den dagen mor och barn kommer hem från sjukhuset.

Utöver angivna rekommendationer skall individuella bedömningar göras.

Begravningskostnader

Bistånd kan utgå till skäliga begravningskostnader, i de fall dödsboets tillgångar inte täcker kostnader för en värdig begravning.

Lämnas bistånd till begravningskostnader innan bouppteckning/dödsboanmälan gjorts eller om utredning angående försäkringar inte är klar bör biståndet beviljas mot återkrav. Återkravet regleras, då besked om boets tillgångar är klart.

Bistånd till begravningskostnader kan beviljas till ett belopp motsvarande högst 50% av basbeloppet, av vilket tillgångar avdrages. Begravningskostnader omfattar även enkel förtäring, blommor, annons samt gravsten i den mån kostnaden ryms inom det fastställda halva basbeloppet. Tillgångar i dödsboet skall i första hand gå till kostnader för begravning.

Cykel och moped

Bistånd till cykel eller moped kan beviljas om det behövs för arbetsresor och allmänna kommunikationer inte kan utnyttjas eller om starka sociala skäl föreligger. I första hand ska begagnad cykel eller moped anskaffas via Enheten för arbete och sysselsättning.

Familjerådgivning

Familjerådgivningen i Klippan är kostnadsfri för den enskilde. Bistånd kan utgå till kostnad för familjerådgivning i annan kommun om det föreligger starka skäl till att brukaren inte kan gå i Klippan.

Skulder och skuldsanering

Ekonomiskt bistånd beviljas i regel inte till skulder. Den enskilde ska undersöka alla möjligheter att få skulden avskriven eller uppnå annan överenskommelse för att reglera skulden.

I vissa fall kan dock skäl finnas för att bistånd till skulder kan beviljas, såsom hyresskuld eller skulder för driftskostnader under förutsättning att den sökande skulle ha varit berättigad om denne ansökt om kostnaden tidigare, med hänsyn till barnperspektivet eller då social utredning visar att bistånd bör beviljas trots att inkomsterna borde ha täckt utgifterna.

Bankerna har inte rätt att för beviljat lån tillgodogöra sig medel från sökandens konto även om överenskommelse härom tidigare träffats. Sökanden bör skriftligen då anhålla att samtliga automatiska överföringar upphör.

Bistånd till böter, skatteskulder eller dylikt beviljas ej.

Vid ansökan om skuldsanering hänvisas brukaren till hushållsekonomisk rådgivare i kommunen.

Kvarskatt eller överskjutande skatt

Sökande som erhåller kvarskatt beviljas inte ekonomiskt bistånd utan hänvisas till att söka uppskov eller förbehållsbelopp hos lokala skattemyndigheten i enlighet med regler i uppbördslagen (UBL 41 § 2 mom).

Överskjutande skatt räknas vid utbetalningstillfället som inkomst vid bidragsberäkning. Undantag görs i de fall där kronofogden utmäter överskjutande skatt.

Återbetalning

Bistånd till försörjningen är enligt huvudregeln inte återbetalningspliktigt.

En generell återbetalningsskyldighet för ekonomiskt bistånd skulle ge socialnämnden en funktion av låneinstitut. Människor, som ansöker om banklån för att klara en tillfällig ekonomisk belastning, skulle kunna riskera att hänvisas till socialtjänstens lånesystem.

Återkrav av försörjningsstöd enligt 4 kap.1 § SoL får dock ske när biståndet utgivits som förskott på social förmån, till den som är indragen i en arbetskonflikt eller till den som på grund av förhållanden som han inte kunnat råda över hindrats från att förfoga över sina inkomster och tillgångar.

Bistånd lämnat med stöd av 4 kap. 1 § SoL får också återkrävas om det är lämnat med villkor om återbetalning. Hjälp enligt 4 kap. 1 § SoL får återkrävas men får aldrig ersätta hjälp enligt 4 kap. 3 § SoL. Redan vid utbetalningen skall socialnämnden

- klargöra att det rör sig om ett förskott på social förmån
- meddela den enskilde att biståndet är förenat med återbetalningsskyldighet i samband med att bidraget betalas ut

Om någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att lämna uppgifter eller på annat sätt förorsakat att ekonomiskt bistånd utgått obehörigt eller med för högt belopp skall ärendet redovisas för sociala utskottet för bedömning angående eventuell polisanmälan.

Om någon av andra orsaker obehörigen eller med för högt belopp uppburit ekonomiskt bistånd och skäligen borde ha insett detta, får avdelningschefen besluta att återkräva det belopp som utbetalas för mycket enligt 9 kap.1 och 2 §§ SoL.

Om den enskilde inte betalar godvilligt får socialnämnden föra talan hos Förvaltningsrätten enligt 9 kap. 3 § SoL. Återbetalning av beviljat försörjningsstöd kan krävas för period då lön eller annan ersättning utgår under samma period för vilken försörjningsstöd beviljats och bara under förutsättning att den enskilde inte hamnar under nivån för försörjningsstödet efter betalningen. Innan talan om ersättningsskyldighet förs bör möjligheten till eftergift prövas enligt 9 kap. 4 § SoL.

Föräldrars underhållsskyldighet

Bistånd beviljas inte till kostnader för underhåll. Den förälder som är underhållsskyldig får ansöka om anstånd med betalningen hos Försäkringskassan.

Försörjningsstödsöverskott

Det är motiverat att låta ett överskott i förhållande till försörjningsstödet som uppkommer en månad, avräknas mot det bidrag som ska beviljas för nästa månad. När det är frågan om en nyansökan görs beräkning tre månader tillbaka i tiden och bedömning görs ifall eventuellt överskott skall medräknas. Överskottet kan även användas vid beslut enligt 9 kap. 1 § SoL.

Bilnehav

Bil som överstiger ett värde av 2 000 kr anses utgöra en realiserbar tillgång som ska avyttras. Den sökande ges tre månaders skäligt rådrum för att sälja bilen. Undantag skall göras vid kortvarigt beroende av försörjningsstöd, max sex månader.

Föreligger behov av försörjningsstöd endast för att täcka en oförutsedd utgift ska inkomst vid försäljning av bil i första hand användas.

Utgifter för bil kan beviljas om den sökande behöver bil för arbetsresor om det inte finns allmänna kommunikationsmedel. Vid beräkning av milkostnad används Riksskatteverkets schablon och den sökande skall ansöka om skattejämkning.

Finns det allmänna kommunikationer beviljas bilresor för arbetsresor endast om den enskilde måste använda bil på grund av sjukdom, funktionshinder eller oregelbundna arbetstider.

För förälder som behöver använda bil för att kunna utöva umgänge med barn som bor på annan ort kan också bilnehav och kostnader för resorna beviljas.

Bilnehav accepteras om den enskilde är bosatt där allmänna kommunikationsmedel inte går att använda. I de fall bilnehav accepteras får bilens värde inte överstiga 12 500 kronor. Mer än en bil i hushållet accepteras som regel inte.

Advokatkostnader och rättshjälp

Bistånd till advokatkostnader bör i regel inte beviljas. Rättshjälp innefattas i hemförsäkringen. Bistånd kan utgå till självrisk vid familjerättsliga ärenden.

Bistånd vid utmätning

Kronofogdemyndigheten (KFM) kan göra utmätning på olika sätt. Det vanligaste är genom avdrag på lön, pension, sjukpenning eller annan ersättning.

KFM kan göra utmätning i lön och annan ersättning under hela året.

Normalt bör bistånd inte beviljas till den som har utmätning eftersom KFM:s förbehållsbelopp överstiger försörjningsstödet. Vid utgifter för tillfälliga behov t ex tandvård kan efter ansökan högre förbehållsbelopp beviljas av KFM.

Telefon

Löpande kostnader för telefon ingår som delpost i försörjningsstödsnormen. Kostnaden för inkoppling är beräknad att rymmas i försörjningsstödet. Kostnader till telefonskuld, installation av telefon samt inköp av mobiltelefon kan beviljas då starka sociala skäl föreligger samt att det finns ett akut behov av telefon.

Exempel på särskilda skäl kan vara småbarnsfamilj, hot, våld, funktionshinder eller sjukdom i familjen kombinerat med ett isolerat boende.

Avhysning

Vid avhysning meddelas socialförvaltningen detta genom Kronofogdemyndigheten. I de fall det finns minderåriga barn informeras Enheten för utredning av barn, unga och familj. Kan familjen inte själv lösa boendefrågan har socialförvaltningen det yttersta ansvaret.